

Handläggare
Clas Cederlid
Telefon: 0850823326

Till
Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd
2020-03-12

Kontinuitetsplanering it-avbrott Projektrapport nr 6/2019

Yttrande till stadsrevisionen

Förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som yttrande till stadsrevisionen i Stockholms stad.

Sammanfattning

Stadsrevisionen har granskat stadsdelsnämnden gällande verksamhetsområdet äldreomsorg och upprättade kontinuitetsplaner – it-avbrott för sociala system. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att utforma en handlingsplan för it-avbrott enligt stadens riktlinjer där det tydligt framgår hur den implementeras på förvaltningens olika enheter. Arbetet sker i samverkan och anpassas till den nya stadsdelsnämnd som bildas den 1 juli 2020.

Bakgrund

Inom ramen för det kommunala åtagandet finns en rad samhällsviktiga funktioner, vilka om de inte fungerar kan leda till skada för såväl enskilda individer som samhället i stort. Dessa samhällsviktiga funktioner behöver fungera varje dag även om incidenter inträffar och det för verksamheten är ett så kallat onormalt läge. Staden ska kontinuerligt utveckla förmåga att förebygga störningar och upprätthålla dessa verksamheter samt ha förmåga att minimera konsekvenser av oönskade händelser. För att uppnå detta behövs adekvat kontinuitetsplanering.

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av stadens styrning och uppföljning av den kontinuitetsplanering som ska finnas för att minimera skadan av begränsad tillgång till informationsteknik. Granskningen har omfattat kommunstyrelsen, trafiknämnden samt stadsdelsnämnderna Norrmalm och Hägersten-Liljeholmen.

Granskningen tar sin utgångspunkt i it-störningar som har påverkan på den dagliga verksamheten och som ställer krav på att det finns en beredskap för att kunna upprätthålla verksamheten även under

onormala förhållanden. I detta fall avses it-störningar som påverkar nämndernas förmåga att genomföra sitt uppdrag och att it-störningar får betydelse för nämndernas relationer till medborgarna. För stadsdelsnämnderna har granskningen avgränsats till verksamhetsområdet äldreomsorg och upprättade kontinuitetsplaner för Sociala system.

Ärendets beredning

Ärendet har betetts inom stadsdelsdirektörens stab.

Ärendet

I stadens tidigare trygghets- och säkerhetsprogram "För ett tryggare och säkrare Stockholm" och i Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023 anges att staden kontinuerligt ska utveckla förmågan att förebygga störningar och upprätthålla dessa verksamheter. Att värna stadens funktionalitet innebär också att ha förmåga att minimera konsekvenserna av oönskade händelser när de ändå inträffar samt att skapa tillit hos allmänheten och hos andra aktörer för att staden har denna förmåga. För att verksamheten ska kunna bedrivas även under onormala förhållanden behövs en adekvat kontinuitetsplanering. Som en del av den årliga risk- och sårbarhetsanalysen som genomförs i staden ska kontinuitetsplaner tas fram för hur verksamheten ska bedrivas när identifierade och kritiska verksamhetsprocesser allvarlig påverkas av störningar under en längre tidsperiod.

Ett ökat beroendet av it- och informationssystem leder till att ett bortfall av dessa kritiska tillgångar får större konsekvenser än tidigare. För att undvika allvarlig påverkan på samhället krävs därför väl genomarbetade, förankrade och testade kontinuitetsplaner som är en del av ett strukturerat informationssäkerhetsarbete. Stadens riktlinjer för informationssäkerhet gör gällande att kontinuitet för verksamheten omfattar åtgärder för att identifiera och minska risker, begränsa konsekvenser av skadliga incidenter samt säkerställa att den information som krävs för verksamheten är tillgänglig. Enligt riktlinjerna ska en kontinuitetsplan omfatta uppgifter om ansvar och befogenheter för viktiga rollinnehavare, informationskanaler och vilka som ska informeras, reservplaner för olika händelser, plan för återgång till normalläge, plan för återtagning av förlorad information och annat av vikt, samt rutin för uppdatering av kontinuitetsplaner.

Arbetet med risk- och sårbarhetsanalys i sin helhet har inte varit föremål för granskningen. Granskningen omfattar kontinuitetsplaner som granskade nämnder har upprättat för att säkerställa att verksamheten ska kunna bedrivas även under onormala förhållanden. För stadsdelsnämnderna har granskningen avgränsats till verksamhetsområdet äldreomsorg och upprättade kontinuitetsplaner för sociala system.

Granskning har genomförts genom intervjuer med nyckelpersoner vid berörda nämnder samt dokumentstudier. Därtill har berörda nämnders risk och sårbarhetsanalyser samt upprättade kontinuitetsplaner granskats.

Vid granskningen framkom att Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnds kontinuitetsplan för sociala system till stor del saknar de uppgifter som en kontinuitetsplan bör innehålla. Exempelvis saknas en tydlig beskrivningar av roller och dess ansvar för att säkerställa att rätt personer tar rätt ansvar vid en aktivering av kontinuitetsplanen. Det framgår heller inte av kontinuitetsplanen när den är upprättad/fastställd, vem som godkänt den samt rutin för uppdatering. Av de intervjuer som genomförts framgår att det saknas kännedom om kontinuitetsplanen i organisationen.

Utifrån redovisade iakttagelser och bedömningar lämnas följande rekommendationer:

- Utveckla och implementera kontinuitetsplaner för verksamhets- och tidskritiska åtaganden enligt stadens styrdokument.
- Genomföra tester och/eller övningar för att säkerställa att kontinuitetsplanerna är funktionella och uppdaterade.

Synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen har tagit del av projektrapporten från stadsrevisionen dess synpunkter.

Förvaltningen har rutiner och förmåga att hantera ett it-avbrott men delar stadsrevisionens bedömning när det gäller utformning av handlingsplan. Riktlinjer, rutiner och implementering behöver tydliggöras i en handlingsplan som sprids till de olika enheterna i förvaltningen.

Förvaltningen har sett över den befintliga kontinuitetsplanen och har påbörjat ett arbete med att utforma och utveckla den utifrån stadens riktlinjer för informationssäkerhet.

Planen ska omfatta kontinuitet för verksamheten, åtgärder för att identifiera och minska risker, begränsa konsekvenser av skadliga incidenter samt säkerställa att den information som krävs för verksamheten är tillgänglig. Uppgifter om ansvar och befogenheter för viktiga rollinnehavare, informationskanaler och vilka som ska informeras, reservplaner för olika händelser, plan för återgång till normalläge, plan för återtagning av förlorad information och annat av vikt, samt rutin för uppdatering av kontinuitetsplaner ska ingå i planen. I planen kommer även rutiner för tester och övningar ingå samt hur planen ska implementeras på de olika enheterna på förvaltningen.

Arbetet med att utforma en väl fungerande kontinuitetsplan gällande it-avbrott görs i samverkan med Älvsjö stadsdelsförvaltning och utifrån förutsättningarna för den nya stadsdelsnämnden som bildas 1 juli 2020.

Gunilla Davidsson
stadsdelsdirektör

Lars Wennberg
stabsstrateg

Bilaga

Kontinuitetsplanering it-avbrott - Projektrapport nr 6/2019

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2020-02-24
Lars Wennberg, stabsstrateg	2020-02-24